

Vondst massa koeienschedels

Maurice Janssen toont een van de honderden runderkoppen bij de opgraving aan de Groeneweg in Leeuwarden. FOTO HOGE NOORDEN/JACOB VAN ESSEN

ERWIN BOERS

LEEWARDEN Archeologen hebben bij het Leeuwarder Sint-Anthony-gasthuis een groot aantal historische vondsten gedaan. Eeuwenlang stond hier een leerlooierij.

Archeoloog Ruud Nillesen werpt de ene na de andere runderhoorn door de lucht. De onderzoekers van Archeodienst hebben al honderden koeienkoppen gevonden langs de Leeuwarder Groeneweg. Zij groeven hier twee weken lang als voorbereiding op de aanleg van een parkeerkelder bij het Sint-Anthonygasthuis.

„Hier moet een leerlooierij zijn geweest”, zegt opgravingsleider Maurice Janssen. De aangetroffen koeienkoppen dateren grotendeels uit de zestiende en uit de achttiende eeuw. „De hoorns en een deel van de schedel zaten nog aan het vel bij het leerlooien.”

In de bodem stikt het van de mestkuilen. „Mest werd namelijk gebruikt in het looiproces”, zegt Janssen. In de mestkuilen zijn nu veel bijzondere voorwerpen gevonden, bijvoorbeeld een reeks zilveren eikeltjes, die vermoedelijk aan kledingstukken bevestigd zijn geweest.

Twee zonnewijzers vormen de

‘Hier moet een leerlooierij zijn geweest’

mooiste archeologische vondst in het gebied, vindt Janssen. Het best bewaarde exemplaar bestaat uit een leiplateau, waarop allerlei gegevens en versierselen zijn gekrast. Dit exem-

plaar dateert van omstreeks 1580 en lijkt een familiewapen te bevatten. „Vroeger stond er in het midden een pennetje”, zegt Janssen. Aan de schaduw hiervan viel de tijd en het seizoen af te lezen.

Bij het graven doken verschillende vrijwel gave stukken aardewerk op, zoals een Baardmankruikje, een zalfpotje en een steelpannetje. Allerlei metaal- en botvondsten moeten nog worden onderzocht. In een met turven beklede waterput bevond zich een bijzondere houten ‘zuigbuis’, die dankzij een natuurkundig trucje water uit grote diepte naar de oppervlakte zoog.